

Mars 2026

Whitepaper från Metria

Geodata i samhällsbyggnad och stadsutveckling

Hur geografiska analyser stärker planering, investeringar och hållbar utveckling

Sammanfattning

Samhällsbyggnad och stadsutveckling innebär långsiktiga investeringar i mark, fastigheter och infrastruktur. Planering av nya stadsdelar, transportlösningar och energisystem kräver analys av komplexa geografiska samband.

Geodata och geografiska informationssystem (GIS) gör det möjligt att analysera hur olika faktorer samverkar i ett geografiskt sammanhang. Genom att kombinera fastighetsinformation, miljödata, infrastrukturdata och klimatdata kan organisationer skapa bättre beslutsunderlag i planerings- och investeringsprocesser.

I detta whitepaper beskriver vi:

- hur geodata används i samhällsbyggnad och stadsutveckling
- hur geografiska analyser stödjer planering av mark och infrastruktur
- hur geodata kan användas för att analysera risker och möjligheter
- hur organisationer kan använda geografiska analyser som strategiskt beslutsstöd.

1. Samhällsbyggnad i en föränderlig värld

Urbanisering, klimatförändringar och teknologisk utveckling påverkar hur samhällen planeras och utvecklas. Städer och regioner behöver hantera flera samtidiga utmaningar, exempelvis:

- befolkningstillväxt
- ökade krav på infrastruktur
- klimatanpassning
- hållbar resursanvändning.

För att möta dessa utmaningar krävs datadrivna analyser som kan stödja långsiktig planering.

2. Geodata i planeringsprocesser

Geodata används i många olika delar av planeringsprocessen inom samhällsbyggnad.

Geografiska analyser kan exempelvis användas för att:

- analysera markanvändning
- planera ny bebyggelse
- analysera transportinfrastruktur
- identifiera områden med särskilda risker eller restriktioner.

Genom att visualisera information i kartor kan organisationer få en tydligare bild av hur olika faktorer påverkar ett område.

3. Datakällor i geografiska analyser

Planering av samhällsbyggnadsprojekt bygger på en kombination av flera olika datakällor.

Fastighetsinformation

Fastighetsdata används för att analysera:

- fastighetsgränser
- ägandeförhållanden
- byggnader
- markanvändning.

Infrastrukturdata

Information om befintlig infrastruktur används för att analysera:

- transportnät
- energisystem
- telekominfrastruktur.

Miljödata

Miljödata används för att analysera naturvärden och restriktioner.

Exempel:

- naturreservat
- skyddade områden
- vattenområden.

Höjddata

Höjddata används för att analysera:

- terräng
- vattenflöden
- siktlinjer
- riskområden.

Klimatdata

Klimatdata används för att analysera risker kopplade till exempelvis:

- översvämningar
- erosion
- ras och skred.

4. Analys av mark och lokalisering

En central del av samhällsbyggnadsprojekt är att identifiera lämpliga lokaliseringar för nya projekt.

Geografiska analyser kan användas för att:

- identifiera mark med rätt förutsättningar
- analysera tillgänglighet till infrastruktur
- analysera påverkan på miljö och natur.

Genom att kombinera flera datalager kan organisationer identifiera områden som uppfyller flera kriterier samtidigt.

5. Infrastrukturplanering

Planering av infrastruktur är en viktig del av samhällsbyggnad.

Geodata används exempelvis för att analysera:

- transportflöden
- tillgänglighet
- kopplingar mellan olika infrastruktursystem.

Genom GIS-analyser kan organisationer identifiera alternativa lösningar och analysera konsekvenser av olika beslut.

6. Klimatanpassning i samhällsbyggnad

Klimatförändringar innebär att samhällen behöver planeras för nya risker.

Geodata används för att analysera exempelvis:

- översvämningsrisker
- erosionsrisker
- ras och skred.

Genom att identifiera riskområden kan organisationer planera bebyggelse och infrastruktur på ett mer robust sätt.

7. Visualisering och beslutsstöd

Visualisering av geografiska analyser är en viktig del av beslutsprocesser.

Kartor och GIS-applikationer kan användas för att:

- analysera projektområden

- visualisera olika planeringsalternativ
- kommunicera analyser till beslutsfattare och intressenter.

Visualisering gör det möjligt att förstå komplexa samband och fatta mer informerade beslut.

Slutsats

Samhällsbyggnad och stadsutveckling innebär långsiktiga investeringar och komplexa beslut. Geodata och geografiska analyser gör det möjligt att analysera mark, infrastruktur och miljö i ett geografiskt sammanhang.

Genom att kombinera flera datakällor kan organisationer skapa mer datadrivna beslutsunderlag och planera hållbara samhällsprojekt.

Om Metria

Metria är en central aktör i Sveriges informationsförsörjning om fastigheter, mark och geografiska data. Vi erbjuder tillgång till fastighetsinformation och analysverktyg som används i många verksamhetsprocesser inom finans, försäkring, energi och samhällsbyggnad.